

Aan: excellentie Mvr C. van der Wal- Zeggink, Minister voor natuur en stikstof

Gaarne willen wij u oproepen om uw voorgenomen besluit om de jacht op haas en konijn te sluiten te heroverwegen omdat onzes inziens het besluit op verkeerde gronden wordt genomen. De gegevens die uw voorgenomen besluit onderbouwen zijn namelijk onjuist.

Jacht op wildsoorten

Er mag volgens de Wet Natuurbescherming op vijf wildsoorten (haas, konijn, wilde eend, houtduif, fazant) in bepaalde periodes van het jaar worden gejaagd. Hieraan zijn strenge (wettelijke) voorwaarden verbonden. Iedere jager is professioneel opgeleid en heeft verschillende, door de staat erkende theorie- en praktijkexamens, succesvol afgelegd. In de praktijk monitort de jager in zijn eigen jachtveld (minimaal 40 hectare aaneengesloten) hoe wildpopulaties zich ontwikkelen. Alleen bij een gezonde wildstand kan een deel duurzaam worden benut. Met andere woorden: een jager gaat zodanig te werk dat er voldoende dieren overblijven zodat er het volgende jachtseizoen weer kan worden gejaagd. Verstandig gebruik (wise use) van wat de natuur oplevert, noemen we dat.

Jagers zijn georganiseerd in Wildbeheereenheden (WBE's). Binnen WBE It Bûtenfjild worden o.a. afspraken gemaakt over bejaging van wildsoorten, veldtoezicht, wildtellingen, biotoopverbetering, het zoeken van reekalveren met drones en de uitvoering van provinciale ontheffingen voor beheer en schadebestrijding, zoals bijvoorbeeld predatiebeheer vos ter bescherming van weidevogels en het be- en verjagen van ganzen. Individuele jagers brengen vele uren in het veld door. Het daadwerkelijk oogsten uit de natuur is slechts een klein onderdeel van alle werkzaamheden die door jagers worden uitgevoerd. Jagers zijn vaak al jaren betrokken bij "hun" jachtveld en weten precies wat er in "hun" veld leeft en speelt!

Motie Tweede Kamer

In de Tweede Kamer (in vorige samenstelling) is vorig jaar bij een debat over een volstrekt ander onderwerp een motie ingediend en met een krappe meerderheid aangenomen, die de regering verzoekt om **haas** en **konijn** van de wildlijst te schrappen. Dit omdat deze soorten als 'gevoelig' zijn aangemerkt op de Rode Lijst van Zoogdieren. De minister heeft deze motie ontraden en benadrukt dat er geen aanleiding is om vertrouwen en verantwoordelijkheid eenzijdig weg te nemen bij jagers. Wel heeft zij n.a.v. de motie opdracht gegeven aan de Wageningen Universiteit (WUR) om nader inzicht te bieden in de status van deze beide diersoorten. Daarnaast heeft de minister opdracht gegeven aan SOVON Vogelonderzoek Nederland om de eend, houtduif en fazant nader te beschouwen.

Kritiek op de gebruikte systematiek

Om tot een oordeel te komen over de staat van instandhouding van de haas en het konijn is door de WUR een systematiek en toetsingscriterium gebruikt van de Habitatrichtlijn, terwijl haas en konijn geen (bedreigde) habitatrichtlijnsoorten zijn. De Wet Natuurbescherming kent deze systematiek en toetsingscriterium niet en schrijft deze ook niet voor om tot een oordeel over de staat van instandhouding te komen. Sterker nog: de gekozen beoordelingssystematiek wijkt af van de in de wet opgenomen definitie en criteria van een staat van instandhouding en relevante jurisprudentie. Het door de WUR gebruikte toetsingscriterium is daarom onjuist!

Andere conclusie

WBE It Bûtenfjild zet grote vraagtekens bij het feit dat de trend in de populatie ontwikkeling haas in het WUR-onderzoeksrapport is gebaseerd op de uitkomsten van zichtwaarnemingen van vogeltellers, die niet gericht zijn op hazen maar primair op vogels. Een toevallig waargenomen haas is bijvangst, vaak ook nog in niet bejaagbare gebieden en overdag, terwijl hazen vooral in de schemer en donker actief zijn. Op grond van enkel deze 'toevallige' waarnemingen vergaande conclusies te trekken over een populatie afname van 61% sinds 1951, kan men dan ook grote vraagtekens zetten. Zeer opmerkelijk ook, omdat in de jaren '50 nog helemaal niet systematisch werd geteld!

Bij de duiding in het WUR-rapport van de populatie ontwikkeling haas als '*zeer ongunstig*' kunnen op grond van bovenstaande grote vraagtekens worden geplaatst. De haas wordt in de 'Rode Lijst' weliswaar als '*gevoelig*' aangemerkt maar wordt nog altijd als '*algemeen voorkomende soort*' aangemerkt, waarvan het verspreidingsgebied en leefgebied als *gunstig* zijn te typeren, en waarvan de trend in de aantalsontwikkeling de afgelopen decennia *negatief* is, maar niet dusdanig dat op grond daarvan een jachtverbod noodzaak is. Zowel ecologisch als juridisch is daar geen aanleiding voor.

Dat konijnen het op verschillende plekken moeilijk hebben als gevolg van ziektes als myxomatose en VHS is bekend. Daar waar konijnenpopulaties onder druk staan wordt in de praktijk al geruime tijd niet op konijnen gejaagd. Overigens is het de konijnenpopulaties eigen om ook zeer snel te herstellen, en daardoor schade aan te richten. In die zin is er geen noodzaak tot sluiting van de jacht omdat men bij schade dan zou moeten terugvallen op juridisch aanvechtbare ontheffingen.

Bestuur en leden van WBE It Bûtenfjild betreuren ook dat het cijfermateriaal van de WBE als onvoldoende wordt gekwalificeerd. Bij tellingen is nu al geconstateerd dat de nachtwaarnemingen door middel van nachtzichtapparatuur ook een verschuiving laten zien van overdag/schemer actief naar s 'avonds en s 'nachts actief. Binnen WBE It Bûtenfjild is de stand van het haas en konijn al jaren stabiel. Hiervoor verwijzen we naar Bijlage 1 (Trendtelling Wildsoorten WBE It Bûtenfjild 2016 t/m 2022).

Gehanteerde systematiek geeft een vertekend beeld, ook bij vogels

Ook de door SOVON gehanteerde beoordelingsmethode is ten onrechte gebaseerd op de Habitatrichtlijn systematiek voor in dat kader beschermde diersoorten. De **houtduif**, **wilde eend** en **fazant** behoren daar niet toe, want het zijn algemeen voorkomende soorten. Ook hier levert deze bureaustudie een vertekend beeld op. Deze beoordelingsmethode houdt in dat het eindoordeel automatisch de minst gunstige uitkomst volgt van de parameters: verspreiding, populatie, leefgebied en toekomstperspectief. Dit zet de lezer al gauw op een verkeerd been.

Zo is **bijvoorbeeld** het eindoordeel over de houtduif als broedvogel '*matig ongunstig*' (iets afnemende populatietrend), terwijl alle andere paramaters (verspreiding, leefgebied en toekomstperspectief) op *gunstig* staan, en we spreken over 250.000 – 500.000 broedparen (bron: Vogelatlas SOVON) in ons land. Vanwege het mogelijk verminderd voedselaanbod en mildere winters blijven meer houtduiven in noordelijke streken overwinteren, hetgeen resulteert in een afname van het aantal overwinteraars in ons land. Vervolgens krijgt de houtduif als overwinteraar de kwalificatie '*zeer ongunstig*'. Terwijl er in ons land nog altijd 1.000.000 – 2.000.000 (bron: Vogelatlas SOVON) duiven overwinteren. Kortom, de houtduif is in ons land nog altijd een algemeen voorkomende vogelsoort, wordt geenszins bedreigd, maar krijgt op grond van de door SOVON gekozen systematiek het predicaat '*matig/zeer ongunstig*'.

Een soortgelijk vertekend beeld geeft de bespreking in het SOVON-rapport voor de wilde eend. Deze eenden blijven vanwege zachte winters meer in noordelijke streken overwinteren dan voorheen, maar dan spreken we nog altijd over 600.000 – 800.000 eenden. Hierin zouden aldus SOVON geen grote veranderingen te verwachten zijn waardoor SOVON het toekomstperspectief als '*zeer ongunstig*' kwalificeert. Het lijkt ineens dat de wilde eend al bijna tot de bedreigde soorten behoort. Terwijl daar in het geheel geen sprake van is. Volgens de recente 'Vogelatlas van Nederland' (SOVON 2019) behoort de wilde eend tot de talrijkste vogels in Nederland en is met 200.000 – 300.000 broedparen nog altijd een algemeen voorkomende soort.

Wildlijst niet afschaffen

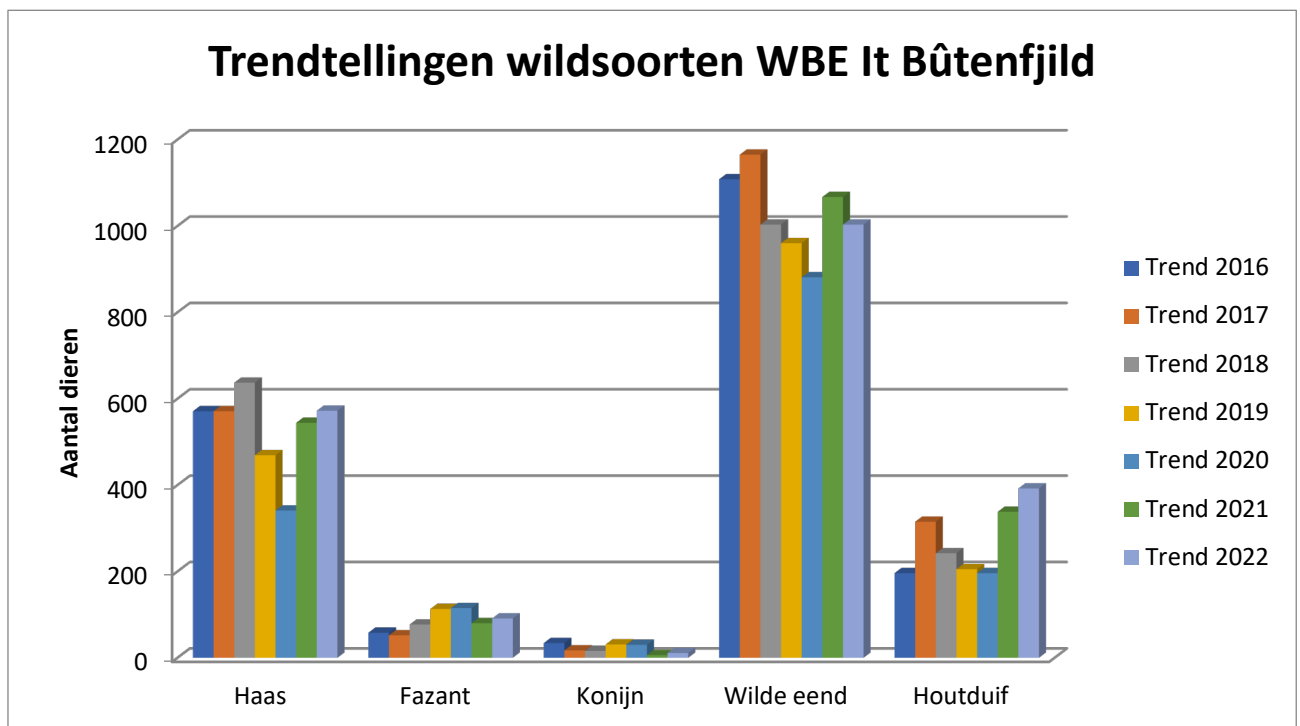
De anti jacht lobby is principieel tegen iedere vorm van jacht en schadebestrijding c.q. het doden van dieren. Zij pleit bij Tweede Kamer fracties voor het afschaffen van de wildlijst, en daarmee de jacht. Een helaas telkens weer terugkerend en vooral onverstandig voorstel. Want het raakt direct het gehele georganiseerde faunabeheer en – beleid. Zo ook de in de wet genoemde Wildbeheereenheden. Deze kunnen worden gezien als de kurk waarop de georganiseerde jacht op drijft. Dit fijnmazige landelijk dekkende netwerk van professioneel opgeleide jagers is ook het aanspreekpunt van de provincies voor het verlenen van ontheffingen voor beheer en schadebestrijding.

Wanneer het jagen op ondeugdelijke gronden wordt verboden, zullen jagers (ook die van WBE It Bûtenfjild) niet langer gemotiveerd zijn het door De Jagersvereniging geïnitieerde netwerk van WBE's in stand te houden en uitvoering te geven aan het tijdrovende werkzaamheden zoals predatiebeheer ter bescherming van (weide)vogels en andere faunasoorten, tellingen, biotoopverbetering enzovoorts. Al deze werkzaamheden dragen bij aan een gevarieerde flora en fauna. Voor Friesland bijvoorbeeld, waar jaarlijks nu 800 vossen worden geschoten, betekent dit o.a. de doodsteek voor de weidevogelbescherming. En is het Aanvalsplan grutto in Friesland gedoemd te mislukken. Dit alles baart ons als bestuur en leden van WBE It Bûtenfjild grote zorg.

Hoogachtend,

J.T. Dijkstra
Voorzitter WBE It Bûtenfjild

Bijlage 1 Trendtelling* WBE It Bûtenfjild 2016 t/m 2022

*De trendtelling geeft aan hoe de soorten zich ontwikkelen maar geeft geen absolute aantallen. Deze telling wordt jaarlijks volgens hetzelfde protocol overdag (tussen 8.30 – 11.00 uur) uitgevoerd. Dit is belangrijk zodat de tellingen betrouwbaar zijn en met elkaar vergeleken kunnen worden. Bij tellingen is nu al geconstateerd dat de nachtwoarnemingen door middel van nachtzichtapparatuur ook een verschuiving laten zien van overdag/schemer actief naar s 'avonds en s 'nachts actief.